Plan mot diskriminering och kränkande behandling i Degerfors kommun

Likabehandlingsplan

Kommungemensam del samt lokal del

ÅTORPS SKOLA
Grundskola, förskoleklass och fritidshem
Läsåret 21/22

Innehållsförteckning

1 Bakgrund 3
2 Lagstöd 4
3 Definitioner 5
3.1 Diskriminering 5
3.2 Repressalier 6
3.3 Trakasserier 6
3.4 Kränkande behandling 6
3.5 Upprepad eller grov kränkning 6
4 Rutiner för att utreda och åtgärda kränkande behandling 7
4.1 Vid befarad kränkning elev/barn – elev/barn 7
4.2 Vid befarad kränkning personal – barn/elev 8
4.3 Vid befarad kränkning rektor – barn/elev 8
4.4 Vid befarad kränkning barn/elev – personal 8
5 Personalens befogenheter (gäller ej förskolan utan endast grundskolan) 10
6 Inledning 13
6.1 Vision: 13
6.2 Åtorp skolas värdegrund: 13
6.3 Ordningsregler: 13
6.4 Åtgärder om man stör tryggheten och studieron 14
7 Målinriktat arbete 15
7.1 Utvärdering 15
7.2 Främjande insatser 16
7.3 Kartläggning 18
8 Förebyggande insatser 19
9 Åtgärdande insatser 20
10 Övrig information 21

Vision:

Förskolan/grundskolan präglas av respekt för människors olikheter med trygga verksamheter för våra barn/elever

1 Bakgrund

From den 1 januari 2009 finns två lagar som ska skydda barn och elever från diskriminering, trakasserier och kränkningar i skolan. Det är Skollagen kap 6 och Diskrimineringslagen. Lagarna gäller alla skolformer som lyder under skollagen. Syftet med lagarna är att förtydliga förskolans/skolans ansvar när det gäller att garantera alla barns och elevers trygghet. Barn- och elevombudet övervakar regler om kränkande behandling och Diskrimineringsombudsmannen (DO) övervakar diskrimineringslagen.

Lagen (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) trädde i kraft den 1 januari 2020 i Sverige. I Degerfors kommun är barnets rättigheter ett prioriterat område med utgångspunkt i barnkonventionens fyra grundprinciper. Sedan 2019-10-04 är Degerfors kommun diplomerad Barnrättskommun, utsedd av UNICEF Sverige.

Ett gott samspel är en grundförutsättning för att möjliggöra lärande. För att främja detta samspel, öka barn och ungas välbefinnande och psykiska hälsa samt främja en rättvis behandling av barn och elever oavsett kön utbildar Degerfors kommun personal i förskolan och grundskolan i programmet Vägledande samspel (ICDP). Programmet Vägledande samspel är baserat på forskning inom utvecklingspsykologi och användandet av programmet bidrar till att möjliggöra utveckling av barnets förmågor och ses som ett verktyg i att leva upp till skollagen och att förverkliga FN's konvention om barns rättigheter. Programmet tar upp samspelet barn-barn, barn-vuxna samt vuxna-vuxna och har som målsättning att utveckla förtroendefulla relationer samt empati och lyhördhet i tankar och handlingar.

Varje verksamhet ska ha en årlig plan som beskriver hur man genom aktiva åtgärder arbetar med att förebygga, främja, upptäcka samt åtgärda kränkande behandling.

Planen ska även innehålla ett förebyggande arbete och ett aktivt undersökande av risker för diskriminering eller repressalier.

På kommunens förskolor/grundskolor är dessa planer hopslagna till en plan med en kommungemensam del och en lokal del för respektive enhet.

Diskrimineringslagen innehåller bestämmelser om att arbetet ska bedrivas systematiskt i fyra steg. De fyra stegen beskrivs vidare i varje förskola/grundskolas plan.

2 Lagstöd

Barnens/elevernas och de vuxnas rättigheter och skyldigheter i förskolan/skolan bygger på:

- FN:s konvention om barnets rättigheter (2018:1197).
- Skollagen (2010:800)
- Diskrimineringslagen (2008:567)
- Lgr11 (reviderad 2019) - läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet.
- Lpfö 18 – Läroplan för förskolan.
- Arbetsmiljölagen och arbetsmiljöförordningen som syftar till att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att i övrigt uppnå en god arbetsmiljö.
- Socialtjänstlagen 14 kap 1§ (anmälningsskyldighet)
- Regeringsformen 1 kap. 2§
- Europakonventionen Artikel 14 – Förbud mot diskriminering
- Brottsbalken

3 Definitioner

Så här definierar vi begreppen:

3.1 Diskriminering

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper. Ex om kommunen eller den enskilda skolan/förskolan har lokaler, scheman, regler eller arbetssätt som missgynnar en elev/barn utifrån de sju diskrimineringsgrunderna.

Diskrimineringsombudsmannen (DO) övervakar diskrimineringslagen. De sju diskrimineringsgrunderna är:

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Sexuell läggning
- Funktionshinder
- Könsöverskridande identitet eller uttryck (ej identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet eller genom klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön)
- Ålder

3.1.1 Sex former av diskriminering

- Direkt diskriminering - när någon behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation och det finns en koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.
- Indirekt diskriminering - när det finns en regel som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Men det är inte indirekt diskriminering om syftet med regeln är berättigat och sättet som används för att uppnå syftet är lämpligt och nödvändigt.
- Bristande tillgänglighet - när en verksamhet inte genomför skäliga åtgärder för att en person med funktionsnedsättning ska kunna ta del av verksamheten.
- Trakasserier - ett agerande som kränker någons värdighet och har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.
- Sexuella trakasserier - ett beteende av sexuell natur som är oönskat av den som blir utsatt för det.
- Instruktioner att diskriminera - när någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning, till exempel en anställd, att diskriminera någon annan.

3.2 Repressalier

Repressalier innebär att någon blir utsatt för någon form av bestraffning eller dålig behandling som en reaktion på att hen har påtalat eller anmält diskriminering.

3.3 Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en persons värdighet och som har samband med de sju diskrimineringsgrunderna. Trakasserier är diskriminering och kan utföras av vuxna och barn mot både vuxna och barn.

3.4 Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker en persons värdighet utan att ha samband med de sju diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier och kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan äga rum i alla miljöer, när som helst. Trakasserier och kränkningar utförs av och drabbar såväl barn som vuxna. Detta innebär att det kan ske på följande sätt:

Barn/elev - barn/elev personal - barn/elev

Trakasserier och kränkningar kan vara fysiska, psykosociala, verbala eller text- och bildburna. Exempel på handlingar som kan upplevas som kränkande handlingar är; himla med ögonen, kasta menade blickar, göra miner, sucka, vända ryggen till, inte svara på tilltal och behandla någon som luft. Andra exempel är att viska, sprida rykten, prata illa om någon, reta, håna, härma, hota, anmärka på utseende eller kläder, kommentera allt den utsatte gör eller säger, fnittra eller hånskratta åt någon, skicka kränkande mail eller sms. Det kan också röra sig om fysiska handlingar som att sparka, ge slag, krokben eller knuffar.

En handling blir kränkande om den utsatte upplever det som en kränkning.

Barn- och elevombudet, BeO, har som uppgift att tillvarata den enskilda elevens eller barnets rätt i frågor som rör begreppet ”kränkande behandling”.

3.5 Upprepad eller grov kränkning

Om kränkningarna varit grova och/eller systematiska vägs detta in i bedömningen av hur allvarliga handlingarna varit. Detta sker oavsett om kränkningen skett en eller flera gånger.

Vissa handlingar som ryms under begreppet kränkande behandling till exempel misshandel, ofredande och olaga hot är brottsliga handlingar även om de begås av underåriga.

Vi accepterar aldrig någon form av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Om vi upptäcker att detta förekommer kommer vi med all kraft se till att den upphör. Vi kommer också att jobba främjande och förebyggande mot alla former av kränkande behandling.

4 Rutiner för att utreda och åtgärda kränkande behandling

I Degerfors kommuns samtliga skolformer råder nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling.

Rektor har det yttersta, formella ansvaret enligt gällande styrdokument. Rektor ska påtala det ansvar som åligger all personal och bär även ansvar för att det som står i denna plan efterlevs. Det aktiva arbetet gällande utredningar av kränkningar och uppföljningsansvar är delegerat till utredande personal.

Personal, barn/elever och vårdnadshavare ska känna till förskolans/grundskolans skyldigheter att anmäla, utreda, åtgärda och följa upp alla anmälda kränkningar. Personal, barn/elever och vårdnadshavare ska känna till var de ska vända sig om de befarar att ett barn/en elev blivit kränkt.

4.1 Vid befarad kränkning elev/barn – elev/barn

4.1.1 Anmäla

All personal som upptäckt eller misstänker en kränkning har ansvar för att skyndsamt anmäla det. Detta gäller all form av misstänkt kränkning.

Anmälan görs i det digitala verktyget DF Respons och når per automatik rektor samt huvudman.

Rektor tar ansvar för att vårdnadshavare blir informerade.

4.1.2 Utreda

Rektor tar emot anmälan och utser utredare (kan vara förskolepersonal, mentor, fritidspersonal, representanter ut likabehandlingsteamet mm). De utredande samtalen förs enskilt med inblandade barn/elever.

4.1.3 Åtgärder

I varje ärende gör utredare en bedömning över vilka åtgärder som behöver sättas in för att få slut på kränkningarna. I vissa fall räcker det att inblandade barn/elever får tala ut om det som hänt för att kränkningarna ska upphöra, i anda ärenden behövs större åtgärder.

Vårdnadshavare informeras om vilka åtgärder som satts in.

4.1.4 Uppföljning och avslut

Uppföljande samtal förs regelbundet med inblandade barn/elever fram till dess att ärendet avslutas. Det är rektor som fattar det formella beslutet om att ärendet avslutas.

Vårdnadshavare informeras om att ärendet avslutats.

4.2 Vid befarad kränkning personal – barn/elev

Ärendet hanteras på samma sätt som ovan. Rektor är alltid utredare.

4.3 Vid befarad kränkning rektor – barn/elev

Ärendet hanteras på samma sätt som ovan. Förvaltningschef är alltid utredare.

4.4 Vid befarad kränkning barn/elev – personal

Personal som upplever sig själv ha blivit kränkt av barn/elev anmäler det via kommunens digitala inrapporteringssystem KIA.

ARBETSGÅNG ANMÄLAN OM BEFARAD KRÄNKNING

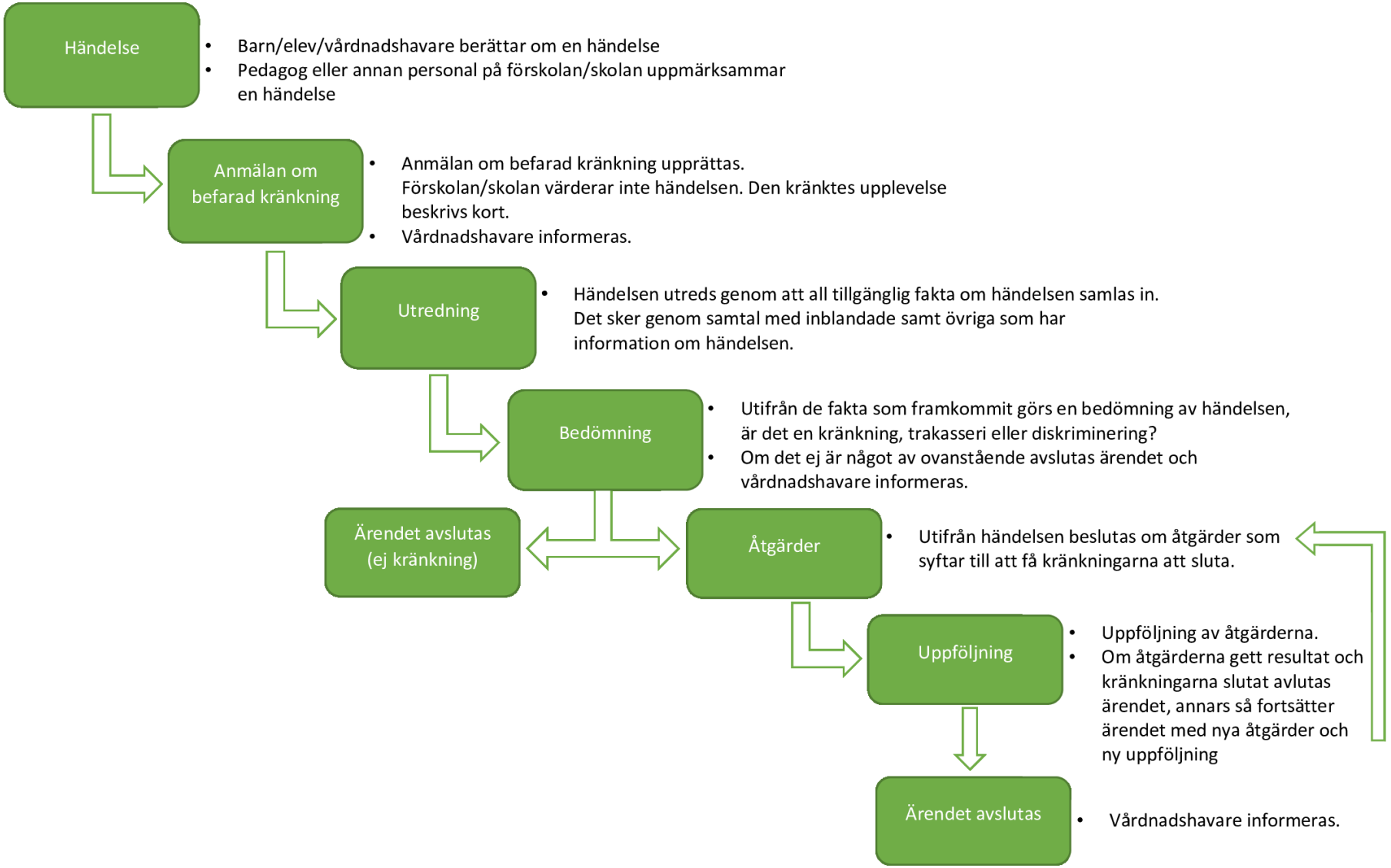

5 Personalens befogenheter (gäller ej förskolan utan endast grundskolan)

Utbildningen ska utformas så att alla barn/elever tillförsäkras en miljö som präglas av trygghet och studiero. Både barn/elever, lärare och annan personal ska ha ett gemensamt ansvar för arbetsmiljön och ha respekt för varandra. Barn/elever ska ges möjlighet att påverka och delta i utformningen av lärandemiljön.

Det finns dock situationer när de förebyggande insatserna inte varit tillräckliga och skolan kan behöva använda de disciplinära åtgärderna som finns i skollagen för att skapa en god studiemiljö.

Åtgärderna ska vidtas med hänsyn till barnets bästa. Rektorn och lärarna ska vara särskilt återhållsamma med åtgärder när det gäller elever i förskoleklassen eller i grundskolans lägre åldrar.

Skolpersonal har inga befogenheter att utföra kroppsvisitation, dvs. undersöka kläder eller skor för att leta efter stulna föremål.

Rätt att vidta omedelbara och tillfälliga åtgärder för en trygg skolmiljö: Exempelvis tillrättavisningar eller omflyttningar i klassrummet för att sära på elever som stör. Skollagen ger även rätt för rektor och lärare att gå emellan två elever som bråkar eller för att stoppa skadegörelse.

Utvisning: Läraren får visa ut en elev ur klassrummet för högst återstoden av lektionen om eleven stör undervisningen eller uppträder olämpligt.

Kvarsittning/Försittning: Rektorn eller läraren kan besluta att eleven ska stanna kvar på skolan en timme efter skolans slut eller en timme före skolan börjar. Den som fattar beslutet ska dokumentera det.

Utredning om varför elever stör: Om eleven upprepat stört sin omgivning ska rektorn se till att saken utreds. Skolan ska samråda med elevens vårdnadshavare i utredningen. Utifrån utredningen ska rektorn se till att skolan gör något för att få eleven att ändra sitt beteende. Dessa åtgärder kan vara skriftlig varning, stöd i undervisningen eller stöd av elevhälsan.

Skriftlig varning: Efter avslutad utredning kan rektor besluta att ge eleven en skriftlig varning. Den ska innehålla information om vad som händer om eleven inte ändrar sitt beteende. Syftet är att dels dokumentera det som kommit fram i samtal och att peka på att skolan inte accepterar elevens uppträdande. Elevens vårdnadshavare ska informeras om rektors beslut.

Tillfällig omplacering: Rektor kan besluta om att tillfälligt omplacera en elev till en annan undervisningsgrupp eller till en annan plats inom skolenheten. Max under 4 veckor. Omplacering får bara göras efter att man gjort en utredning och åtgärderna utifrån den inte har haft effekt. En tillfällig omplacering kan göras akut utan utredning utifrån andra bestämmelser. Vårdnadshavare ska informeras och den som beslutar dokumenterar.

Tillfällig omplacering vid annan skolenhet: Om den tillfälliga omplaceringen inte har effekt får rektorn besluta om att en elev tillfälligt får flytta till en annan skola. Placeringen få bara i undantagsfall vara längre än två veckor och aldrig längre än 4 veckor. Elever kan dock flyttas permanent för att ge andra elever trygghet och studiero. Den som beslutar om tillfällig placering vid annan skola dokumenterar.

Avstängning: I vissa fall får rektorn besluta om att stänga av en elev. Det kan ske för att man på skolan har en mycket jobbig situation. T.ex. att det förekommit grovt våld och att skolan varit i kontakt med polisen. Tre krav måste vara uppfyllda innan beslut om avstängning kan ske:

1. Det är nödvändigt för andra elevers trygghet och studiero
2. Andra åtgärder har inte haft effekt
3. Eleven erbjuds kompensation för den undervisning den går miste om pga avstängningen

Om eleven utfört ett allvarligt brott mot annan elev eller personal kan skolan stänga av utan att ha prövat andra åtgärder först.

Innan beslut fattas har eleven och vårdnadshavarna rätt att yttra sig i frågan. Rektorn kan inte delegera beslutet till någon annan och om eleven är under 18 år ska socialnämnden informeras. Beslutet kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Likabehandlingsplan för Åtorps skola

LOKAL DEL

2021 -2022

6 Inledning

6.1 Vision:

Att alla elever som lämnar skolan ska ha nått de kunskapsmål som är uppsatta och ha en bibehållen nyfikenhet och lust att lära.
Ett medvetet arbete med vår värdegrund är en garanti för att ingen elev upplever sig diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling. Detta skapar de bästa förutsättningar för var och en att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling och ha en fortsatt tro på framtiden.

På Åtorps skola, förskoleklass och fritidshem arbetar vi för att alla elever ska känna sig behandlade på ett likvärdigt sätt och att ingen ska känna sig diskriminerad, trakasserad eller kränkt under sina år på skolan. Vi arbetar efter UNICEF:s arbetsmodell som innebär att vi är en rättighetsbaserad skola. Detta arbete ska genomsyra hela skolans verksamhet.

6.2 Åtorp skolas värdegrund:

- På vår skola ska alla trivas och känna sig välkomna. Därför låter vi alla vara med.
- Vi visar varandra hänsyn och är positiva mot varandra. Därför ger vi varandra arbetsro och uppmuntrar varandra.
- Vi bidrar alla till en känsla av trygghet och delaktighet. Därför behandlar vi andra som vi själva vill bli behandlade.

6.3 Ordningsregler:

På skolan har vi ordningsregler som gäller hela skolans område, utemiljön, klassrummet samt matrum, fritidshemmet och förskoleklassen. Personalen förankrar ordningsreglerna i klasserna vid varje terminsstart och vid varje aktuell situation i det vardagliga arbetet.

Skolans och fritids ordningsregler:

- Vi lyssnar när andra pratar.
- Vi är rädda om kompisars och skolans saker.
- Vi leker lekar och gör saker där ingen blir skadad eller ledsen.
- Vi är ute på rasterna alla årstider och håller oss inom skolans område.

Ordningsreglerna har diskuterats i klasserna och på fritids. Eleverna och personalen tycker att de kan kvarstå.

Eleverna har utformat särskilda regler för fotbollsspel och bandy som elevrådet har bestämt ska gälla som t ex att en vuxen hjälper till med regler och dela upp lag. Det har också upprättats regler för kompisgungan.

Gemensamma ordningsregler för alla skolor i Degerfors F – 6

- Jag tar av ytterkläder samt mössa/hatt eller keps inomhus.
- Om jag har med mig mobil till skolan lämnar jag den till en personal för inlåsning under skol-och fritidstid.
- Då skaderisken är stor är snöbollskastning inte tillåten på våra skolar.

Vi vidtar åtgärder om ordningsreglerna inte följs enligt ”Åtgärdsstegen”.

Om vi följer lagar, värdegrunden och våra ordningsregler får vi den arbets- och lekmiljö som vi önskar på *vår* skola.

6.4 Åtgärder om man stör tryggheten och studieron

Om man bryter mot våra ordningsregler blir första åtgärden alltid en tillsägelse.

Om man upprepat bryter mot skolans regler följer vi Skolverkets åtgärdsstege.

Om man bryter mot skolans värdegrund, d v s behandlar någon kränkande, följer vi åtgärdsstegen ***och/eller*** går in med åtgärder mot kränkande handlingar.

Om man bryter mot någon av lagarna, ex stjäl eller slåss, kan skolan fatta beslut om anmälan till polisen. Utifrån en rekommendation av JO anmäler skolan inte elever under 12 år. Då övervägs en anmälan till socialtjänsten istället.

Åtgärderna anpassas efter elevernas mognad och de uppkomna situationerna.

Åtgärdsstegen

Steg 1. DU BRYTER MOT ORDNINGSREGLERNA.
Åtgärd: *Tillsägelser från vuxna på skolan. Hemmet kontaktas vid behov. Du förväntas ändra ditt beteende.*

Steg 2. DU STÖR TRYGGHETEN OCH STUDIERON FÖR DINA KAMRATER.
Åtgärd: *Du kan bli omplacerad/utvisad från klassrummet. Hemmet kontaktas. Rektorn och dina lärare kan även besluta om kvarsittning eller försittning.*

Steg 3. DU STÖR IGEN OCH BETER DIG OLÄMPLIGT
Åtgärd: *Rektorn beslutar om att göra en utredning för att ta reda på varför du stör. Dina föräldrar bjuds in till möte på skolan. Utifrån vad utredningen visar beslutar rektorn om åtgärder. Det kan vara en skriftlig varning eller att du behöver stöd i skolan.*

Steg 4. DU FORTSÄTTER ATT STÖRA OCH BETE DIG OLÄMPLIGT I SKOLAN.
Åtgärd: *Nu kan rektorn besluta att du behöver tillfälligt omplaceras i en annan grupp eller plats på skolan.*

Steg 5. STÖDINSATSERNA HAR INGEN EFFEKT OCH DITT NEGATIVA BETEENDE FORTSÄTTER.
Åtgärd: *Om inget annat hjälper kan rektorn besluta om att du behöver tillfälligt eller permanent omplaceras på en annan skola.*

Steg 6. DU GÖR NÅGOT ALLVARLIGT MOT EN ANNAN ELEV ELLER PERSONAL.
Åtgärd: *En akut åtgärd sätts in. Rektorn kan besluta att stänga av dig från skolan under en vecka (max två gånger per halvår).*

7 Målinriktat arbete

7.1 Utvärdering

Föregående läsårs likabehandlingsplan har utvärderats, främst av Likabehandlingsteamet. Vi har utvärderat tillämpningen av planen samt dess innehåll. Kommunens trivsel- och trygghetsenkät har genomförts i åk F–6. Resultatet av dessa har delgetts personalen och visar till allra största grad positiva upplevelser.

Vi har även på skolan genomfört en enkät i årskurs F-6, som handlade om kamratrelationer och tryggheten i skolmiljön. Den följs vid behov upp enskilt med eleverna för att få reda på mer kring deras olika svar. Övrig personals och föräldrarådets synpunkter och reflektioner på likabehandlingsplanen har tagits tillvara.

Resultat av utvärderingen av likabehandlingsplanen 20/21:
Rasterna har varit lugna under året. Det märks främst genom att vi inte skrivit någon kränkningsanmälan under detta år. Konflikter har funnits, men men inte vad som bedömts som kräkningsärenden. Åk 5-6 har varit fina föredömen för de yngre, vilket vi tror haft en stor påverkan på atmosfären på skolan.
Varje vuxen som har ett uppdrag under elevernas raster ska utföra ett professionellt uppdrag. Kontinuerliga reflektioner kring raster har skett i arbetslaget tillsammans med fritidspersonal. Vägledande för all personal är värdegrunden ”Alla barn är Allas barn”
Vi har följt ett rastschema så att det finns minst en vuxen ute på skolgården när eleverna har rast. Det har funnits möjlighet för eleverna att delta i styrda rastaktiviteter ca 1-2 gång/vecka. De har i år önskat att ha musikrast. Någon annan styrd rastaktivitet har inte bedrivits. Det är ett utvecklingsområde till nästa läsår.
Eleverna upplever att de blir tagna på allvar, känner tillit till vuxna på skolan. I vår trygghetsenkät och den kommungemensamma enkäten framkommer att majoriteten av eleverna trivs i skolan. Vi har även genomfört en trygghetsvandring med elevrådet utifrån UNICEF:s rättighetsbaserad skola. Representanter från elevrådet har också deltagit i skyddsrond.

Resultat av kartläggning
Resultatet av enkätundersökningarna samt vid utvecklingssamtalen visade att eleverna kände sig trygga och att de flesta vet var de ska vända sig om det händer något. Likabehandlingsteamet har träffats kontinuerligt under läsåret och diskuterat läget på skolan.

All personal känner till sitt ansvar för alla elever och det ansvar all personal har för att eleverna känner sig trygga och får studiero. Åtgärdsstegen tillämpas när det är befogat. Personalen har följt skolans rutiner som handlar om kränkningar. I år har man dock ej behövt vidta någon kränkningsrutin. Det finns ett material som vikarier ska ta del av gällande likabehandlingsplanen och kränkande behandling. Vi behöver bli bättre på att informera vikarier om dokumentet. Dock har vi haft väldigt få vikarier under det gångna läsåret.

Tidigare år har personalen informerat föräldrarna om likabehandlingsarbetet på föräldramötet. På grund av pandemin har föräldramöten uteblivit. Information till vårdnadshavare har därför skett genom en förkortat version av likabehandlingsplanen som lämnats till vårdnadshavare. Vi har även pratat om likabehandlingsplanen i klasserna. Likabehandlingsplanen finns på kommunens hemsida.

All personal har fått information om:

- Var och ens ansvar för alla skolans elever.
- Var och ens ansvar för att upprätthålla trygghet och studiero och tillämpa åtgärdsstegen när det så krävs.
- Var och ens ansvar att anmäla enligt skolans rutiner när de misstänker att en elev blivit kränkt.

Ansvarig: Kurator och Rektor
Ska vara klart september 2021.

Årets plan ska utvärderas senast 2022-06-20
Det kommer att ske genom likabehandlingsteamet som representerar samtliga arbetslag på skolan, fritidshemmet samt kurator. De ska beakta alla synpunkter som inkommit under året, utvärdera de främjande, förebyggande och åtgärdande insatserna som beskrivs i planen. Till grund för utvärderingen ligger även resultatet av den kommungemensamma Trivsel- och trygghetsenkäten som genomförs under vårterminen. Enkäten besvaras av alla elever i åk F-6.
Vi kommer att genomföra vår egna trivselenkät i okt/nov.
Det rättighetsbaserade elevrådet genomför en trygghetsvandring på hösten och tillgänglighetsvandring på våren.
En analys av samtliga klasskartläggningar och utredningar av kränkningar som skett under lå 21/22 ska genomföras.
Sammanställning av social kartläggning som utförs i åk 2 och 5, redovisas av kurator.
Ansvarig för att årets plan utvärderas är samordnare/kurator tillsammans med teamet.

7.2 Främjande insatser

7.2.1 Likabehandlingsteam

Likabehandlingsteamet består av kurator, en representant från fritidshemmet och en representanter från skolan. De ansvarar för att upprätta den årliga

likabehandlingsplanen och att revidera den, samt för det övergripande arbetet mot kränkningar på skolan. Teamet och skolkuratorn ska också utgöra ett stöd till klasslärare som upptäckt kränkningar i utrednings-eller det åtgärdande arbetet. De ska även ta över ett ärende av svårare karaktär.

Helena Olsson Ekens fritidshem 073-810 85 50
helena.olsson@degerfors.se

Johanna Johansson Åtorps skola 070-420 54 61
johanna.johansson@degerfors.se

Elin Bergare Skolkurator Åtorps skola 0586-482 57
elin.bergare@degerfors.se

7.2.2 Demokrati och delaktighet

På vår skola bedrivs ett aktivt demokratiarbete med ett flertal råd som klassråd, rättighetsbaserat elevråd och matråd. Där diskuteras regelbundet värdegrund och likabehandling. Arbetet med barnkonventionen fortsätter. Vi arbetar vidare med UNICEF:s material om rättighetsbaserad skola.

Klassråd hålls regelbundet i respektive klass ca 1 gång per månad inför elevrådets samling.

Det Rättighetsbaserade elevrådet träffas ca 1 gång/månad under ledning av minst en pedagog.

Matråd hålls 2 gånger per termin under ledning av bespisningspersonalen.

Vi genomför en trivsel- och trygghetsenkät två gånger per läsår i skolan.

På fritidshemmet hålls regelbundna möten. Det finns också ett idéträd där barnen kan lämna sina förslag. Dessa förslag tas upp på månadsmötet tillsammans med övriga synpunkter. Barnens förslag tas upp till diskussion. Varje månad stämmer fritidspersonalen av hur barnen trivs och hur de tycker att det går på fritids. Det görs i grupp. En fritidshemsenkät genomförs också en gång per läsår med varje barn.

Syftet är att eleverna blir delaktiga i verksamheten och får en möjlighet att påverka beslut.

7.2.3 Främjande insatser för ökad trygghet

Bedriva en aktiv, medveten och planerad rastverksamhet för att skapa trygga och meningsfulla raster. Varje vuxen som har ett uppdrag under elevernas raster ska utföra ett professionellt uppdrag. Kontinuerliga reflektioner kring rastaktiviteter sker i arbetslaget. Vägledande för all personal är värdegrunden ”Alla barn är Allas barn”.

Vi följer ett rastschema så att det finns minst en vuxen ute på skolgården när eleverna har rast. Denne har då efter önskemål från elevrådet en reflexväst på sig. Det finns möjlighet för eleverna att delta i styrda rastaktiviteter ca 2 gånger/vecka. Dessa ordnas av personalen på fritids eller skolan.

Om en elev upplever att den utsatts för kränkning eller upplever att någon kamrat utsatts för kränkningar ska de känna att de blir tagna på allvar och känna tillit till alla vuxna på skolan.

All personal ska känna till sitt ansvar för alla elever och det ansvar all personal har för att eleverna ska känna sig trygga och få studiero. Personalen ansvarar för att tillämpa åtgärdsstegen när det är befogat. De ansvarar också för att elever som blivit kränkta utreds enligt de rutiner skolan har. Skolan och fritidshemmet har sammanställt ett material där vikarier kan ta del av likabehandlingsplanen och vad de ska göra om de upptäcker en kränkning.

För att föräldrarna ska bli delaktiga och känna till likabehandlingsarbetet så informerar vi om detta på varje föräldramöte. Likabehandlingsplanen läggs också ut på kommunens hemsidan samt skickas hem i en förkortad version.

All personal får information om:

- Var och ens ansvar för alla skolans elever.
- Var och ens ansvar för att upprätthålla trygghet och studiero och tillämpa åtgärdsstegen när det så krävs.
- Var och ens ansvar att anmäla enligt skolans rutiner när de misstänker att en elev blivit kränkt.

Ansvarig: Kurator och Rektor

7.3 Kartläggning

Kartläggningsmetoder:

- Kontinuerliga samtal i likabehandlingsteamet och med övrig personal.
- Resultat och analys av kommunens trygghet - och trivselenkät
- Vi genomför en enkätundersökning i alla årskurser gällande trygghet under skol- och fritidstiden.
- Analys av de kränkningar som utretts under föregående läsår.
- Inkomna synpunkter från föräldramöten samt föräldrarådet beaktas.
- Trygghetsfrågor diskuteras under utvecklingssamtalet.
- Tillgänglighetsvandring och trygghetsvandring genomförs.

Skolsköterska har hälsobesök i följande klasser; förskoleklass och åk 4.

Kurator genomför skolsocial kartläggning i åk 2 och åk 5.

All personal har tagit del av kartläggningsarbetet och deltagit genom arbetslag, elevhälsoteam och likabehandlingsteam.

8 Förebyggande insatser

Rasterna: Rastvärdar finns ute varje rast. Ett rastvärdsschema finns synligt för alla elever. Pedagogerna har ansvaret för rastvärdsschemat.

Matrummen: Eleverna har fasta platser eller bord i matrummet och en vuxen finns alltid på plats. Klasslärarna gör placeringslistor.

Idrotten: Idrottsläraren utser lagen i lagidrott.

Omklädningsrummen: Idrottsläraren och annan personal ser över situationen i omklädningsrummen. Det finns vuxennärvaro vid omklädningsrummen både före och efter idrottslektionen.

Klassrummet: Lärare/mentor ansvarar för placeringen. Sällan kompisval. Pedagogerna utser även grupper vid grupparbeten.

Positiv skolanda: Skolan ordnar flertal aktiviteter varje år i syfte att skapa positivt klimat på skolan och för att öka tryggheten mellan eleverna. Det handlar t ex om aktivitetsdagar i tvärgrupper, friluftsdagar, talanguppträdanden och idrottsaktiviteter.

Positiva roller: Om en elev på skolan fått en negativ roll arbetar vi för att lyfta fram och förstärka deras positiva sidor.

Likabehandlingsteam: I teamet ingår en representanter från skolan och en från fritidshemmet och kurator.

Ordningsregler: Skolan och fritids har ordningsregler som klassföreståndaren/mentorn/fritidspersonalen förankrar hos eleverna varje terminsstart.

Värdegrundssamtal: På skolan förs återkommande samtal om respekt, hänsyn, vänskap och relationer. Det kan vara planerade eller spontana samtal och kan genomföras av både pedagoger och annan personal.

Konfliktlösande samtal. Kan erbjudas om samma elever hamnar i konflikter ofta. Då deltar en personal som medlar mellan eleverna. Ansvarar gör någon ur likabehandlingsteamet eller elevhälsoteamet.

Hälsobesök: Skolsköterska har hälsobesök i år F-klass och åk 4.

Skolsocial kartläggning: Kurator genomför skolsocial kartläggning i åk 2 och åk 5 och gruppfrågor i åk 5. Kuratorn träffar varje enskild elev i åk 2 och åk 5 i ett samtal, utifrån ett fastställt frågeformulär, om elevens skolsociala miljö.

Kurator och skolsköterska träffar eleverna i åk 5 i gruppsamtal. Klassen delas i mindre grupper.
Resultatet kommer att återkopplas till berörda lärare.
Resultatet kommer också att redovisas i respektive elevhälsoteam.

9 Åtgärdande insatser

Tillvägagångssätt vid likabehandlingsfall
När ett fall av misstänkt kränkning uppdagas kontaktas någon i likabehandlingsteamet. Teamet gör en bedömning om fallet är att betrakta som kränkning. Om kränkning konstateras följs arbetsgången som är redovisad nedan. Det är viktigt att arbetet med fallet inleds skyndsamt.

Skulle likabehandlingsteamet bedöma att det inte rör sig om ett kränkningsärende informeras mentor om detta. Mentor vidtar därefter åtgärder för att komma tillrätta med konflikten.

Likabehandlingsteamet jobbar oftast i par där den ena antecknar vad som sägs och den andre är den som bär huvudansvaret för samtalet. Den som antecknar läser upp vad som skrivits ned under samtalet för eleven och den får godkänna genom att skriva under.

- Medlemmarna ur likabehandlingsteamet talar enskilt med den utsatta eleven.
- Utredande samtal förs sedan enskilt med dem som den utsatta eleven har nämnt i det inledande samtalet. Dessa elever ska på förhand inte veta om att detta samtal kommer att äga rum. Detta för att eleverna inte ska kunna prata med varandra före och under samtalets gång.
- Vid behov återkopplas fakta som framkommit med den utsatta eleven.
- Likabehandlingsteamet ger stöd och strategier åt alla som är inblandade i fallet.
- Mentor informeras om fallet. Mentor eller representant likabehandlingsteamet och tar kontakt med föräldrarna till de inblandade eleverna om vad som framkommit och att skolans likabehandlingsteam jobbar med detta.
- Mentor eller representant från likabehandlingsteamet har en kort uppföljning med den kränkta under de första veckorna.
- Likabehandlingsteamet har enskilda uppföljningssamtal med de inblandade eleverna för att försäkra sig om att problemen upphört.
- Uppföljningssamtalen ska ske minst en gång per vecka tills likabehandlingsteamet bedömer att kränkningarna upphört och fallet är avslutat.
- Mentor eller representant från likabehandlingsteamet informerar berörda föräldrar att fallet avslutats.
- Om de kränkande handlingarna inte upphör trots åtgärdande insatser enligt ovan överlämnas fallet till skolledare för vidare handläggning inom elevhälsoteamet.

Alla elever ska veta om skolans skyldigheter att utreda, åtgärda och följa upp alla anmälda kränkningar.

Alla elever och föräldrar ska väl känna till att de kan kontakta mentor eller likabehandlingsteamet om de befarar att en elev har blivit kränkt.

10 Övrig information

Andra aktuella telefonnummer

Polis	114 14
Socialtjänst	0586-481 00
Familjeguiden	0586-482 55
Rädda barnens föräldratelefon	020-78 67 86
BRIS (Barnens rätt i samhället)	116 111
Föräldratelefon	077-150 50 50
Barnens hjälptelefon	116 111

(mottagaren betalar samtalet, du ringer anonymt, syns inte vem som ringer och